

Brev från Stenhammar

Duo Gagge-Wada

Programmet presenterar musik av en av de viktigaste samt mest älskade svenska tonsättarna, **Wilhelm Stenhammar**, samt hans lärare och kollegor. Vi kan också gärna berätta mellan styckena om Stenhammars tankar genom deras brevväxlingar.

Hugo Alfvéns och Stenhammars brevväxling visar att de respekterade varandras förmåga som tonsättare. Alfvén frågade Stenhammar till råds om val av repertoar för konserter i Finland, dit Alfvén var inbjuden som gästdirigent. Stenhammar rekommenderade honom då i ett brev att göra ett rent Alfvénprogram, för att presentera svensk musik med hög kvalitet där. Alfvén följde Stenhammars råd och gav två konserter i Finland med Alfvénprogram, bland annat med sången *Skogen sover*, som han själv arrangerat för orkester enbart.

Richard Andersson var Stenhammars pianolärare. På hans rekommendation åkte Stenhammar till Berlin för att studera pianospel. Från Berlin sände han brev om lektionerna till sin lärare i Stockholm. Richard Anderssons *Fantasie-Stück* för cello och piano är ett opublicerat stycke, som Andersson hade skrivit under sin egen studietid i Berlin. Cellisten Klas har redigerat detta fynd utifrån tonsättares autograf.

Stenhammars musikaliska vänskaper var inte begränsade till Sverige. Han försökte som nordbo hitta sina egna klanger tillsammans med kollegorna i de nordiska länderna. En av de viktigaste kontakterna var **Jean Sibelius** i Finland. Göteborgs universitetsbibliotek bevarar brev mellan Stenhammar och Sibelius. Det är också välkänt att Stenhammar drog tillbaka sin 1:a symfoni efter det starka intryck som Sibelius' 2:a symfoni hade gjort på honom. Sibelius komponerade *Malinconia* i samma period som han komponerade sin 2:a symfoni.

Programmet avslutas med ett musikaliskt brev från Stenhammar till oss, en ofullbordad cellosonat. Hans skisser, som bevaras i Musik- och teaterbiblioteket i Stockholm, visar att han försökte komponera en cellosonat. Pianisten Kiyo har provat att tolka musiken, så som han skrivit den i skisserna. Den svenska nutida tonsättaren **Stefan Klaverdal** har komponerat en fortsättning till skisserna, i fri stil.

Programförslag

W. Stenhammar: Tre fantasier för piano, op. 11

H. Alfvén: *Skogen sover*, op. 28-6 (arr. för cello och orkester av tonsättaren)

Var stilla, op. 4-8 (arr. för cello och orkester av tonsättaren)

Notturmo elegiaco för cello och piano, op. 5

R. Andersson: *Fantasie-Stück* för cello und piano, op. 13

J. Sibelius: *Malinconia* för cello och piano, op. 20

S.Klaverdal-W.Stenhammar: *Cellosonat -En flod av glitter-*

Klas Gagge, cello & Kiyo Wada, piano